

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0406/2011

25.11.2011

RAPORT

Tolli ajakohastamine
(2011/2083(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Matteo Salvini

RR\885017ET.doc

PE470.029v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	16
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	19
EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS	23
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	26

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

tolli ajakohastamise kohta (2011/2083(INI))

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik)¹,
- võttes arvesse nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrust (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik²,
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsust nr 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsust nr 624/2007/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tollialane tegevusprogramm (Toll 2013)⁵,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrust nr 648/2005/EÜ, millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik⁶,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93⁷,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2007. aasta otsust, mis käsitleb Euroopa Ühenduse poolt ajutist liikmele omaste õiguste ja kohustuste teostamist Maaailma Tolliorganisatsioonis⁸,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse teatavate intellektuaalomandi õiguste kaitsmisega seotud ülesannete, sealhulgas avaliku ja erasektori esindajatest koosneva Euroopa võltsimis- ja piraatluselase vaatluskeskuse moodustamine, andmist Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (KOM(2011)0288),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus intellektuaalomandiõigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta (KOM(2011)0285),

¹ ELT L 145, 4.6.2008, lk 1.

² EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.

³ EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.

⁴ ELT L 23, 26.1.2008, lk 21.

⁵ ELT L 154, 14.6.2007, lk 25.

⁶ ELT L 117, 4.5.2005, lk 13.

⁷ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

⁸ ELT L 274, 18.10.2007, lk 11.

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet¹,
- võttes arvesse oma 10. mai 2011. aasta resolutsiooni komisjoni 2009. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud kontrollikoja eriaruannete kohta²,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni üldise tooteohutuse direktiivi läbivaatamise ning turujärelevalve kohta (2010/2085(INI))³,
- võttes arvesse oma 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni tolliliidu 40. aastapäeva kohta⁴,
- võttes arvesse oma 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni kaubanduspoliitika rakendamise kohta tõhusate impordi- ja ekspordieeskirjade ja -menetlustega⁵,
- võttes arvesse oma ühenduse transiidisüsteemi uurimiskomisjoni raportit (jaanuar 1996 – märts 1997),
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 1/2010 „Kas impordi lihtsustatud tolliprotseduure kontrollitakse mõjusalt?”,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahel 28. mail 1997. aastal allkirjastatud tollikoostöö ja tolliküsimustes vastastikuse abistamise lepingut⁶,
- võttes arvesse USA Sisejulgeolekuministeeriumi ja Euroopa Komisjoni vahel 23. juunil 2011. aastal allkirjastatud ühisavaldust tarneahela turvalisuse kohta,
- võttes arvesse aruannet intellektuaalomandiõigusi käsitlevate ELi tollialaste õigusaktide rakendamise kohta – tulemused ELi piiril – 2010, Euroopa Komisjon – maksundus ja tolliliit,
- võttes arvesse komisjoni aruannet „Programmi „Toll 2013” vahehindamine” (KOM(2011) 0537),
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lõpphinnang programmile „Toll 2007” vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. veebruari 2003. aasta otsuse nr 253/2003/EÜ (millega võetakse vastu ühenduse tollitegevusega seotud tegevusprogramm („Toll 2007”)) artiklile 19” (KOM (2008)0612),
- võttes arvesse komisjoni teatist tolliliidu arengustrateegia kohta (KOM(2008)0169),
- võttes arvesse komisjoni teatist tolli vastumeetmete kohta uusimatele suundumustele võltsingu- ja piraatkaubanduse vallas (KOM(2005)0479),
- võttes arvesse eduaruannet lastilendude julgestuse tugevdamise kohta (nõukogu dokument 11250/11),

¹ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

² ELT L 250, 27.9.2011, lk 63.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0076.

⁴ ELT C 286 E, 27.11.2009, lk 20.

⁵ ELT C 285 E, 26.11.2009, lk 1.

⁶ EÜT L 222, 12.8.1997, lk 17.

- võttes arvesse Euroopa Liidu intellektuaalomandi õiguste rikkumisega võitlemise tollialast tegevuskava aastateks 2009–2012 (nõukogu dokument 5345/09),
 - võttes arvesse nõukogu 23. oktoobri 2009. aasta resolutsiooni tugevdatud tollikoostöö strateegia kohta¹,
 - võttes arvesse nõukogu 14. mai 2008. aasta järeldusi tolliliidu arengustrateegia kohta,
 - võttes arvesse 16. juulil 2011. aastal toimunud kuulamist „Ajakohastatud toll ja siseturg”,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni tellitud uuringut „Tollikoostöö vabadus-, turvalisus- ja õigusküsimustes. Tollikontrolli roll ELi välispiiri haldamisel”, mis avaldati 2011 aasta mais,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A7-0406/2011),
- A. arvestades, et tõhus tolliliit on üks olulisi Euroopa integratsiooni nurgakivisid ning kaupade vaba liikumise, majandusarengu ja kasvu alus siseturul;
 - B. arvestades, et tollil on oluline roll ohutuse ja julgeoleku tagamisel, tarbijate ja keskkonna kaitsmisel, maksude täieliku laekumise kindlustamisel, pettuste- ja korrupsioonivastase võitluse tugevdamisel ning intellektuaalomandiõiguste järgimise tagamisel;
 - C. arvestades, et toll, asudes sobivalt piiril, saab anda tõhusa panuse tagamaks, et ELi sisenevad ainult ohutud kaubad;
 - D. arvestades, et toll mängib endiselt olulist rolli ELi finantshuvide kaitsmisel, kuigi tollimaksude kogumise tähtsus on viimastel aastatel vähenenud;
 - E. arvestades, et viimased lennulasitiga seotud julgeolekuintsidendid tõestavad, et keskendumine julgeolekule on asjakohane ning tolliasutused peavad jääma terrorismiohu suhtes valvsaks;
 - F. arvestades, et võlts- ja piraatkaupade import ELi põhjustab tulude vähenemist ja rikub intellektuaalomandi õigusi; arvestades, et võltstooted võivad kujutada tõsist ohtu Euroopa tarbijate ohutusele ja tervisele;
 - G. arvestades, et toll peab hakkama saama suurenevate impordi-, ekspordi- ja transiiditehingute mahtudega, samal ajal kui ressursid on endiselt piiratud, ning seetõttu on eriti tähtis tõhus ja tulemuslik riskijuhtimine;
 - H arvestades, et e-toll, eelkõige keskne tollivormistus, on tolli ajakohastamise ja lihtsustamise üks peamisi aspekte;
 - I. arvestades, et sujuv, lihtne ja hästitoimiv tollisüsteem on kaupade liikuvuse ja kaubanduse

¹ ELT C 260, 30.10.2009, lk 1.

võimaldamiseks siseturul hädavajalik, eriti VKEde jaoks;

- J. arvestades, et äärmiselt oluline on saavutada sobiv tasakaal tollikontrolli ja seadusliku kaubanduse hõlbustamise vahel; arvestades, et volitatud ettevõtja staatus peaks usaldusväärsetele ettevõtjatele käegakatsutavat kasu pakkuma;

Tollialane strateegia

1. on seisukohal, et 2008. aastal vastu võetud ühenduse ajakohastatud tolliseadustik oli tähtaegade osas väga kõrgeleheluline, ning leiab, et uus õigusakti ettepanek peab püüdlema tõeliselt praeguse olukorra parandamise poole, pakkudes ELi ettevõtjatele ning eriti VKEdele selgelt lisandväärtust;
2. on veendunud, et ELi tollistrateegia ja tollieeskirjade ajakohastamine peaks olema oluline poliitiline prioriteet sellele ambitsioonile vastava eelarvega, kuna ajas vastupidav tollipoliitika koos hästitoimivate, tõhusate ja lihtsustatud tollimenetlustega aitab oluliselt kaasa ELi globaalse konkurentsivõime suurendamisele ja usaldusväärsetele kaubandussuhetele kolmandate riikidega;
3. rõhutab fakti, et hästitoimival tollipoliitikal on võtmeroll intellektuaalomandiõiguste kaitsmises ja võitluses kaupade ja võltstoodete ebaseadusliku siseturule toomise vastu ning seetõttu parandab see Euroopa tarbijate ohutust ja julgeolekut;
4. nõuab, et tugevdataks võitlust tolliregulatsioonide rikkumiste ja ohtude vastu, mida kujutavad endast salakaubavedu, organiseeritud kuritegevus, korruptsioon, terrorism ja muud kuriteod, pöörates erilist tähelepanu Maailma Tolliorganisatsiooni nende soovitude rakendamisele, mis puudutavad riskijuhtimist, seadusliku kaubanduse kaitsmist ja turvalisust, partnerluste arendamist automatiseeritud tollisüsteemide piirkonna ettevõtjatega, võitlust korruptsiooni vastu, ühtse liidese põhimõtte kehtestamist ning teabe ja teadmiste vahetust tolliasutuste vahel;
5. on veendunud, et tolli ülesandeid ja kuvandit tuleks kohandada ajakohastatud tolliseadustiku nõuetele, et toll saaks arengule uut hoogu ja suudaks saavutada oma maksimaalse tulemuslikkuse;
6. on seisukohal, et kuna tollile antakse järjest enam ülesandeid, peaksid liikmesriigid eraldama nende jaoks piisavalt ressursse; on seisukohal, et tolli hädavajaliku ajakohastamise saavutamiseks on oluline eraldada kooskõlas eelarveraamistikega piisavalt rahalisi vahendeid tolliprotseduuridele ja tolliga seonduvatele protsessidele, eelkõige IT-süsteemide väljatöötamisele; on seisukohal, et selleks, et võimaldada tollil oma esmaseid ülesandeid täita, tuleks erilist rõhku panna olemasolevate piiratud vahendite kasutamisele riskijuhtimise valdkonnas, turu ja ühiskonna kaitse ja turvalisuse tagamisele ning piirikaitsele Euroopa Liidu välispiiridel;
7. väljendab muret selle üle, et ELi tolliõigusaktide erinev tõlgendamine riikides loob ettevõtjate jaoks bürokratlikke takistusi, millel on Euroopa konkurentsivõimele negatiivsed tagajärjed ja mis nõrgendab ELi võimet hallata tõhusat riskipõhist lähenemist nõuete täitmisele; kutsub seega liikmesriike täielikult pühenduma tolli ajakohastamise protsessile ja eelkõige ELi tolliõigusaktide ühtsele kohaldamisele; nõuab lisaks, et

komisjon rakendaks viivitamata kõiki vajalikke meetmeid tagamaks ELi tolliõigusaktide tõrgeteta ja ühtlustatud kohaldamine kogu ELis;

8. palub komisjonil esitada 2012. aasta juuniks Euroopa Parlamendile aruanne ELi tolliõigusaktide liikmesriikidepoolse täitmise hetkeolukorra kohta, koos tegevuskavaga tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks; on seisukohal, et seda ülesannet täites peaks komisjon konsulteerima ettevõtjatega;
9. märgib, et tolliameteid tuleb ajakohastada, luues selleks tulemustele suunatud haldussüsteemi, rakendades kvaliteedikontrolli meetodeid, mis põhinevad rahvusvahelistel standarditel ja end õigustanud meetoditel ning parandades sisejärelvalvesüsteemi ja organisatoorse riski juhtimist, võttes arvesse töö- ja teavitusprotsesse;
10. tunnistab, et toll on rahvusvahelise kaubanduse seisukohalt äärmiselt oluline; tunnistab sellega seoses reguleerivat rolli, mida täidab WTO leping tolliväärtuse määramise kohta, mille eesmärk on kehtestada kaupade õiglase, ühetaolise ja erapooletu hindamise süsteem tolli eesmärgil, välistades sellega avatud ja õiglast kaubandust takistada võivate suvaliste ja fiktiivsete tolliväärtuste kasutamise;
11. peab vajalikuks võtta meetmeid tolli moderniseerimiseks, lihtsustada näiteks tollialaseid õigusakte ning muuta tollisüsteemid elektrooniliseks ja koostalitlusvõimeliseks, mis aitaks lihtsustada kaubandustavasid, ning seda tuleks teha võimalikult kiiresti, ning peab samuti vajalikuks tõhustada maksupolitsei ennetus- ja uurimistegevuse koordineerimist Euroopa tasandil; soovib, et ajakohastatava tolliseadustikuga kinnitataks tollideklaratsioonide kaotamise kesksel rolli kaubanduse hõlbustamisel;

Konkurentsivõime tagamine ja riskijuhtimine

12. on arvamusel, et ELi majandusliku konkurentsivõime suurendamiseks on ülioluline lihtsustada, ühtlustada ja ajakohastada tollialaseid õigusakte ja tolliprotseduure ning kasutada nüüdisaegseid ja tõhusaid infotehnoloogia vahendeid; on seisukohal, et ajakohastatud tolli üks suurimaid saavutusi on prognoositavus ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks, mis omakorda soodustab majanduskasvu;
13. võtab teatavaks, et uute tolliprotseduuride ja ajakohastatud e-tolli nõuetega kohanemiseks võib vaja minna märkimisväärseid investeeringuid; rõhutab, et protseduurid ja nõuded peavad olema mõistlikud, et mitte luua mittevajalikku koormust eelkõige VKEdele; rõhutab vajadust vähendada bürokraatiat ja kulusid VKEde jaoks;
14. on arvamusel, et tollikontroll peaks olema suunatud eelkõige kõrge riskiga saadetistele, samas kui madala riskiga saadetised tuleks kiiresti vabasse ringlusse lubada; rõhutab sellega seoses riskijuhtimise tehnikate olulist rolli ning toetab kindlalt elektrooniliste tollivormistussüsteemide kasutuselevõtmist ja edasist ajakohastamist;
15. on seisukohal, et tulemuslik riskijuhtimine sõltub asjakohase teabe õigeaegsest kogumisest elektroonilise töötluse käigus ning tagab ohutuse ja avaliku julgeoleku;
16. rõhutab, et tarneahela julgeolekut käsitlevate õigusaktide võimalikul tulevasel

laiendamisel peab alati rakendama täielikult riskipõhist lähenemisviisi, suunates nii dokumentide kui ka füüsilise kontrolli ainult kõrge riskiga saadetistele;

17. on seisukohal, et 27 liikmesriigiga tõhusalt toimivas liidus on vaja kindlaks määrata ühine kohustuslik kaupade füüsilise kontrolli kord, mis kehtiks kõikidele liidu ühtse turu erinevatele piiriületuskohadele (sadamad, lennujaamad, maismaapiir);
18. tunnistades tarneahela turvalisuse tähtsust, peab USA seaduste kohaselt nõutavat 100%-lise skaneerimise nõuet liiga koormavaks ja ülemäära kulukaks, kuivõrd selle tegelik kasu on küsitav, ning kavatseb jätkata Atlandi-ülest seadusandjate dialoogi USAga, et saavutada nende seaduste tühistamine või muutmine;

Ajakohastatud toll

Ajakohastatud tolliseadustiku rakendamine

19. rõhutab, et ajakohastatud tolliseadustik on oluline vahend, mis võimaldab muuta tolliprotseduure sujuvamaks ja neid tõeliselt ühtlustada, et liidu majandust tugevdada; on seisukohal, et ajakohastatud tolliseadustiku rakendussätted peaksid selgelt kajastama ajakohastatud tolliseadustiku põhimõtteid; on mures, et mõned olulised rakendussätted on alles arutamisel ning infotehnoloogia struktuuri käsitlevaid strateegilisi otsuseid ei ole veel tehtud;
20. on veendunud, et ajakohastatud tolliseadustik saavutab oma täieliku mõju vaid siis, kui seda toetavad korralikult väljatöötatud ja uusimad infotehnoloogia süsteemid; usub kindlalt, et kõik edasised infotehnoloogiaalased investeeringud peaksid lähtuma ajakohastatud tolliseadustiku kesketest põhimõtetest;
21. rõhutab, et ettevõtjad peavad aegsasti saama juurdepääsu liikmesriikide asjaomastele nõuetele, kuna ka nemad vajavad aega oma infotehnoloogiliste rakenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks; rõhutab seoses sellega, et ajakohastatud tolliseadustiku kohaldamise uue tähtaja määramisel peab arvesse võtma riikide haldusasutuste ja ettevõtjate tehnilist ja rahalist võimekust uute süsteemide rakendamiseks;
22. tunneb heameelt selle üle, et ajakohastatud tolliseadustiku sätted on kavas ühtlustada Lissaboni lepinguga volituste delegeerimise ja rakendusvolituste andmist käsitlevate sätete valdkonnas; rõhutab, et kõnealune uus süsteem on näide Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel hiljuti saavutatud tasakaalust, kuna eelkõige delegeeritud aktide osas on mõlemad institutsioonid asetatud võrdsesse olukorda;
23. tunnistab, et ajakohastatud tolliseadustiku kohaldamise edasilükkamine on asjakohane; palub komisjonil, koostöös liikmesriikidega ning võttes arvesse peamiselt seoses IT-süsteemide väljatöötamisega kogetud raskusi, uurida võimalusi kehtestada ajakohastatud tolliseadustiku ühtse kohaldamise uueks tähtajaks 2016. aasta, sidudes edasilükkamise otseselt vajalike julgeolekugarantiidega;

Keskne tollivormistus ja ühtlustamine

24. rõhutab Euroopa Liidu välispiiride ühtse haldamise olulisust; kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele ühtlustada ühelt poolt tollikontrollisüsteeme ning teiselt poolt sanktsioone;
25. toetab kindlalt täielikult asjakohastel IT-süsteemidel põhineva keskse tollivormistuse ideed, mis on ajakohastatud tolliseadustiku üks põhilisi aspekte, ning avaldab kahetsust edusammude puudumise pärast selle idee rakendamisel; tuletab meelde kesket rolli, mis tollil keskses vormistusmenetluses olema peaks;
26. kutsub liikmesriike üles keskse tollivormistuse ideed kindlalt toetama, kuna üksnes täielikult ühtlustatud tollieeskirjade, teabevahetussüsteemide ja andmeesitusviiside abil on võimalik tagada keskse tollivormistuse edukas rakendamine;
27. peab kahetsusväärseks asjaolu, et käibemaksueeskirjade lihtsustamine edeneb aeglaselt ning käibemaksu ja aktsiisi kogumises esineb probleeme, kuid need valdkonnad on tõeliselt keskse tollivormistussüsteemi jaoks otsustavalt tähtsad; nõuab ühtlasi suuremat koostööd ja parimate tavade vahetamist seoses imporditud kaupadelt käibemaksu kogumise, tollipunktide lahtiolekuaegade, lõivude ning liidu tolliseadustiku nõuetele mittevastavuse korral kohaldatavate sanktsioonidega, kuna esinevad erinevused moonutavad kaubavoogude liikumist;
28. on seisukohal, et tollieeskirjades ja -protseduurides peab olema teatud paindlikkus, et võimaldada liikmesriikidel jätkata võimaluse korral oma lähenemisviisi kujundamist seoses logistika kiiruse, keerukuse ja tolli läbivate kaupade mahuga;

Volitatud ettevõtja staatus

29. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama tolliteenuste kvaliteeti seoses ettevõtjate ja teiste isikutega ning vähendama nende halduskoormust; toetab komisjoni jõupingutusi julgustada ettevõtjaid kogu ELis taotlema volitatud ettevõtja staatust; on siiski mures, et volitatud ettevõtja staatuse saamiseks vajalikud märkimisväärsed investeeringud võivad osutuda ettevõtjatele, eriti VKEdele tõsiseks takistuseks; palub komisjonil kaaluda volitatud ettevõtja staatuse taotlemise menetluse lihtsustamist;
30. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha ettepanekuid konkreetsete lisasoodustuste andmise kohta volitatud ettevõtja sertifikaati omavatele ettevõtjatele, mis innustaksid ettevõtjaid nimetatud sertifikaati taotlema; on arvamusel, et sellist reaalselt kasu võiks anda eeskätt halduskoormuse või -kulude oluline vähendamine, näiteks üldjuhul volitatud ettevõtja vabastamine tollivõla tagatise esitamisest ning tollimaksude ja käibemaksu tasumise hõlbustamine;
31. palub komisjonil eelkõige kaaluda kauba saabumise ja lähetamise eelteadete esitamisest vabastamist nii impordi kui ekspordi korral eriti usaldusväärsete osapoolte, näiteks volitatud ettevõtjate puhul, ning võimaldada tehingupõhistest tollideklaratsioonidest loobumist enesehindamise ja kohapealse tollivormistuse raames;
32. juhib siiski tähelepanu kõigile ajakohastatud tolliseadustiku artiklis 14 sätestatud vajalikele eeldustele volitatud ettevõtja staatuse saamiseks, sealhulgas varasem kinnipidamine tolli- ja maksunõuetest, asjakohast tollikontrolli võimaldava rahuldava äri-

ja vajaduse korral ka transpordandiandmete haldamise süsteemi olemasolu, tõestatud maksejõulisus, praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega ning ohutus- ja julgeolekustandardid;

33. peab oluliseks, et kõik liikmesriigid tagaksid volitatud ettevõtjate kohtlemise kõikides ühenduse tolliterritooriumi tollipunktides kontrolli ühtsuse ja vastastikuse tunnustamise seisukohalt võrdselt;
34. nõuab, et komisjon lisaks ajakohastatud tolliseadustikku rangemad nõuded Euroopa Liidu tolliesinduse teenuse pakkujatele, et tõsta selliste vahendajate professionaalsust ja vastutust ning sätestada selged eeskirjad, mis reguleeriksid suhteid tolliagendi ja ekspedeerimisettevõtete vahel, et muuta tolliagendid selliste väikese ja keskmise suurusega importijate toetajaks, kellel puudub võime rakendada Euroopa volitatud ettevõtja programmidega analoogseid tollinõuetele vastamise programme;
35. väljendab heameelt ELi ja Jaapani vahelise volitatud ettevõtjate vastastikust tunnustamist käsitleva koostöölepingu kehtimahakkamise üle; julgustab komisjoni alustama samasuguste lepingute sõlmimise teemal läbirääkimisi ka teiste tähtsate partnerite, eeskätt USA, Kanada, Hiina ja Venemaaga, võttes seejuures täielikult arvesse Euroopa Parlamendi rolli, ning kaasama selle teema ka kahepoolsete kaubanduslepingute läbirääkimistesse, et muuta volitatud ettevõtja staatus ELi ettevõtjate jaoks kasulikumaks;

Lihtsustamine ja erandid

36. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle lihtsustada tolliprotseduure impordi ja ekspordi valdkonnas;
37. palub komisjonil loobuda ka tulevikus eraldi teadetest niinimetatud kohapealse tollivormistuse raames ja sätestada kaupade vabastamine ilma tolliameti osaluseta, et tagada tõrgeteta toimimine eelkõige täppisajastatud saadetiste puhul;
38. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmetes liikmesriikides kasutavad eeskätt VKEd alla 1000 euro väärtuses impordi- ja ekspordisaadetiste puhul suulisi tollideklaratsioone, nagu ühenduse tolliseadustik võimaldab;
39. ergutab hetkel paljudes liikmesriikides väikesaadetiste impordi ja ekspordi tollirakenduste puhul kehtivate maksuvabastuste või erandite säilitamist ja laiendamist kogu ELile – näiteks kuni 1000 euro suuruse summa korral – ning nende sisseviimist kauba saabumise ja lähetamise eelteadete valdkonda, sest selle lihtsustatud menetluse kaotamine suurendaks märkimisväärselt VKEdede haldus- ja finantskoormust ning oleks seega vastuolus Euroopa Liidu eesmärgiga vähendada bürokraatiat ; nõuab, et suuliste tollideklaratsioonide võimalus jääks ajakohastatud tolliseadustiku rakenduseeskirjades alles;
40. nõuab senikehtivate ekspordiks müümist ning teatud autori- ja litsentsitasude tolliväärtuse hulka arvestamist käsitlevate sätete säilitamist, kuna on seisukohal, et nende sätete põhjendamatu muutmine tooks kaasa tolliväärtuse suurenemise, mis omakorda põhjustaks maksukoormuse tõusu;

Mittesooduspäritolu

41. palub komisjonil säilitada põhimõtte, et kauba mittesooduspäritolu määratakse kindlaks vastavalt kohale, kus toimus selle viimane oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine;
42. tunneb muret arengusuuna üle, mille kohaselt soovitakse kehtestada mittesooduspäritolu käsitlevad eeskirjad import- ja ekspordkauba erinevate päritolu määramise meetoditega;
43. rõhutab, et täiendavate päritolueeskirjade kehtestamisel tuleks hoiduda tarbetu halduskoormuse tekitamisest ettevõtjate jaoks ning võtta arvesse rahvusvahelise kaubanduse hõlbustamise olulisust;
44. rõhutab samas, et kolmanda riigi pädeva ametiasutuse väljastatud mittesooduspäritolu eksporditõendit peaks EL tunnustama ka edaspidi;
45. toetab mittesooduspäritolu puudutavate loetelul põhinevate eeskirjade rakendamist ainult erijuhtudel, mida käsitatakse erandina; nõuab kehtivate, ühenduse tolliseadustiku rakendussätete lisades 10 ja 11 sätestatud eeskirjade säilitamist ja loetelul põhinevate kriteeriumide edasisest teistele toodetele laiendamisest loobumist, et hoida ära tolliasutuste ja ettevõtjate halduskoormuse märkimisväärne tõus, mida ei kompenseeri majanduslik tulu;
46. nõuab esmamüügieeskirjade säilitamist ja ettevõtjatele märkimisväärseid kulusid tekitava riskianalüüsiga seotud kulude kirjendamise ärajätmist; tunneb muret käesoleval ajal tehinguväärtuse kindlaksmääramiseks tehtavate ettepanekute üle, mis ei vasta ühenduse tolliterritooriumile ekspordiks müümise nõuetele ja kujutavad endast pigem paradigma vahetust ühenduse tolliterritooriumile importimiseks müümise suunas, mis ei ole kooskõlas GATTi tolliväärtuse määramise kokkuleppega;

Tolli roll tooteohutuse tagamisel, finantshuvide ja intellektuaalomandiõiguste kaitsel

Tooteohutus

47. ergutab tolli- ja turujärelevalveasutusi ning ettevõtteid tihedamale koostööle, et kõrvaldada sihtliikmesriigi piiril ohtlikud ja/või nõuetele mittevastavad tooted; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ametnikele vastav väljaõpe, et ohtu kujutavate toodete väljaselgitamine oleks veelgi tulemuslikum;
48. tunneb heameelt edusammude üle tooteohutuse valdkonda käsitlevate impordikontrolli suuniste väljatöötamisel ja palub komisjonil neid pidevalt ajakohastada, kontrollida nende rakendamist ja hoida Euroopa Parlamenti kursis kõnealuse valdkonna edasise arenguga;
49. palub komisjonil kaaluda avaliku andmebaasi loomist, kuhu liikmesriigid saaksid esitada teavet tollikontrolli abil kinnipeetud ohtlike toodete kohta;

Finantshuvid

50. toonitab, et laekumised tollimaksudest moodustavad olulise osa ELi traditsioonilistest omavahenditest, ulatudes koos suhkrumaksudega 2011. aastal 16 777 100 000 euroni, ning et tõhus tollisüsteem on ELi finantshuvide kaitsmisel esmase tähtsusega; rõhutab, et

tolli nõuetekohasel toimimisel on otsesed tagajärjed käibemaksu arvutamisele, mis on veel üks ELi eelarvetulu tähtis allikas;

51. rõhutab, et rikkumiste ja pettuste ennetamine tollisfääris nõuetekohaste kontrollide abil ei kaitse mitte üksnes liidu finantshuvisid, vaid sellel on olulised tagajärjed ka siseturule, kuna sellega kõrvaldatakse nõutavast vähem tollimakse maksvate või väiksemaid summasid deklareerivate ettevõtjate eelised nende ees, kes seda ei tee;
52. toetab liikmesriikide jõupingutusi maksu- ja tollikorra tugevdamiseks ning maksukogumise suutlikkuse tõstmiseks, korruptsiooni-, maksupettuse- ja ebaseaduslike rahavoogude vastaste rahvusvaheliste lepingute tõhustamiseks ning finantsalase läbipaistvuse parandamiseks; toetab lisaks ulatuslikumat teabevahetust kehtivate tollialaste õigusaktide osas;
53. tuletab meelde, et komisjoni eesmärk on panna liikmesriikide tolliasutused tegutsema nii, nagu nad oleksid üksainus tolliasutus, tagades võrdväärsed tulemused kõikjal liidu tolliterritooriumil; juhib tähelepanu asjaolule, et seda ei ole võimalik saavutada ilma koostalitlusvõimelise kommunikatsiooni- ja infovahetussüsteemita liikmesriikide ja komisjoni tasandil; taunib äärmiselt aeglast edasiminekut selles vallas; juhib tähelepanu asjaolule, et kontroll peab kaupade ja ettevõtjate valikul põhinema ühiselt kokku lepitud normidel ja usaldusväärsel riskihindamiskriteeriumitel;
54. nõuab, et ELi naaberriikide tolliasutustega tehtaks tihedamat koostööd ning vahetataks aktiivsemalt teavet ja häid tavasid tolli ajakohastamisel ning salakaubanduse ja tollialase korruptsiooniga võitlemisel;
55. väljendab heameelt 2009. aastal kasutusele võetud lihtsustatud tollikontrolli süsteemi üle ning tunnustab selle tähtsust rahvusvahelise kaubanduse edendamisel; rõhutab, et impordi puhul kasutatakse ELi tollipoliitika ühe peamise elemendina laialdaselt lihtsustatud tolliprotseduure, tänu millele vähenevad enne kauba vabastamist tolliformaalsused ja -kontroll; tuletab meelde, et 70% kõigist tolliprotseduuridest on lihtsustatud; kahetseb siiski, et kõnealused menetlused on kaasa toonud põhjendamatul tasemel kahjusid liidu eelarvele ning ELi kaubanduspoliitika rikkumisi;
56. märgib murelikult, et Euroopa Kontrollikoda on avastanud lihtsustatud tolliprotseduuride ebapiisava kontrolli ja auditeerimise liikmesriikides; rõhutab seetõttu kontrollisüsteemi asjakohase rakendamise tähtsust ning kutsub komisjoni üles seda protsessi hoolikalt jälgima, et vältida kahju ELi eelarvele ning kaubanduspoliitika sätete rikkumist;
57. palub, et komisjon tagaks liikmesriikide tasandil ettevõtjate nõuetekohase auditi teostamise enne lihtsustatud tolliprotseduuri kasutamiseks loa andmist ning piisavad järelauditid, et vähendada traditsiooniliste omavahendite kadude ohtu;
58. tuletab meelde, et tollikontroll peaks põhinema riskianalüüsil, milleks kasutatakse muu hulgas ka automatiseeritud andmetöötlussüsteeme, ning juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Kontrollikoja audiitorite arvates saavad ELi finants- ja kaubanduspoliitilisi huvisid piisavalt kaitsta üksnes tollideklaratsioonide töötlemisega integreeritud automatiseeritud riskiprofiilid; taunib asjaolu, et automatiseeritud riskiprofiilid traditsiooniliste omavahendite ja ühise kaubanduspoliitikaga seotud küsimustes on

kasutusele võetud vaid üksikutes liikmesriikides; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks olukorra lahendamiseks vajalikke meetmeid;

59. kordab oma seisukohta, mis on esitatud parlamendi 10. mai 2011. aasta resolutsiooni (komisjoni 2009. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud kontrollikoja eriaruannete kohta) III osas, mis käsitleb kontrollikoja eriaruannet „Kas impordi lihtsustatud tolliprotseduure kontrollitakse mõjusalt?”.

Intellektuaalomandiõigused

60. märgib, et komisjon on hiljuti esitanud ettepaneku võtta vastu määrus intellektuaalomandiõigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta, ning on veendunud, et toll võib anda tõhusa panuse intellektuaalomandiõiguste kaitseesse; rõhutab, et täiustatud tolliseadustik võimaldab pidada kinni tooted, mis on sattunud intellektuaalomandiõiguse rikkumise eest kahtluse alla, ning loob sel viisil intellektuaalomandi õiguste kaitset käsitleva liidu õigusraamistiku ühe alustala;
61. toetab Euroopa võltsimis- ja piraatlusalase vaatluskeskuse raames tehtud tööd ning ergutab keskuse potentsiaali täielikult ära kasutama; peab sellega seoses kiiduväärseks seda, et komisjon on hiljuti esitanud ettepaneku võtta vastu määrus, milles käsitletakse teatavate intellektuaalomandi õiguste kaitsmisega seotud ülesannete andmist Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused);

Läbipaistvus

62. ergutab komisjoni täiel määral järgima Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet koostöö ja teabe vahetamise parandamise valdkonnas, eelkõige selles osas, mis puudutab komisjoni kohtumisi riiklike ekspertidega;
63. toetab komisjoni jõupingutusi hõlbustada ettevõtjate ja liikmesriikide suhtlust; soovib siiski teha täiendavaid parandusi, eelkõige nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks riiklike ekspertidega toimivate kohtumiste kohta kogu asjakohase teabe ja kõik dokumendid, niipea kui need on kättesaadavad, et võimaldada ettevõtjate esindajatele ja kõigile tollivaldkonna arengust huvitatud kodanikele otsene juurdepääs kõnealustel kohtumistel peetud arutelude ülevaadetele; on veendunud, et see tooks eelkõige kasu VKEdele, tagaks läbipaistvuse ja tõstaks üldsuse teadlikkust tolliga seotud teemadest;

Koostöö

64. on veendunud, et tolli, turujärelevalveasutuste ja ettevõtluse vaheline seotus on ülitähtis ning peaks põhinema läbipaistvuse, järjekindluse, sidususe ja ennustatavuse põhimõtetel; on seisukohal, et kõik osapooled peaksid tunnistama ja austama teiste poolte vajadusi, olukorda ja ootusi ning ühendama teadmised, erialapädevuse ja mitmekesised oskused, et saavutada optimaalne toimimine ja tulemused;
65. on seisukohal, et kõigil liikmesriikidel peaksid olema kasutusel ametlikud mehhanismid tolli ja erasektori vaheliseks läbipaistvaks dialoogiks; palub tollil ja erasektoril kindlaks teha parimad koostöötavad ja edendada neid, ning innustab mõlemaid osapooli hindama koostööd ja töötama välja vajalikke hindamisvahendeid probleemide tuvastamiseks ja

võimalike lahenduste pakkumiseks;

66. on seisukohal, et tollivormistust tuleks sujuvamaks muuta, kaasates protsessi võimalikult varakult kõik asjaomased ametiasutused; toetab seetõttu kindlalt kooskõlastatud piirihaldust ja ühtse liidese põhimõtet tolli vastutusallas koos vajalike seadusandlike meetmetega;
67. rõhutab, et ühtse kontrollpunkti põhimõtet tuleks tõhusalt kohaldada, tagades selle, et kõik asjaomased ametiasutused kontrollivad kaupu ainult korra;
68. on arvamusel, et tollitöötajate oskusi, teadmisi ja kogemusi tuleks pidevalt arendada ja täiustada, kuna need on kõrgekvaliteediliste tolliprotseduuride eelduseks; toetab liikmesriike ja komisjoni nende töös tolliametnike regulaarse koolitamise edendamisel;
69. palub liikmesriikidel ja komisjonil luua ühised tegevusplatvormid ning rõhutab vajadust kindlustada piisav väljaõpe tolliametnikele ja ettevõtjatele, et tagada ELi eeskirjade ühtne kohaldamine ja tarbijate parem kaitsmine;
70. rõhutab, et seadusandlike algatuste kaalumisel on erilise tähtsusega uurimistöö; peab kiiduväärseks ja toetab kindlalt ELi ülikoolides ja uurimisasutustes tehtud tööd, mis aitab kaasa tolliametnike akadeemilisele koolitusele; innustab liikmesriike tagama asjakohaste akadeemiliste programmide kättesaadavust tollikutse tippaseme edendamiseks;
71. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida võimalusi tollialase koostöö tihendamiseks, sealhulgas muude pädevate asutustega, ning veelgi suuremaks ühtlustamiseks, et parandada tolliliidu toimimist; palub komisjonil seda küsimust kaaluda programmi „Toll 2013” järelmeetmete raames;
72. on veendunud, et programmi „Toll 2013” järelmeetmed peaksid toetama eelkõige ELi tolliõigusaktide ühtset rakendamist ning tasakaalustatud lähenemisviisi Euroopa konkurentsivõimele kaasaaitamiseks, tagades samal ajal ohutuse ja julgeoleku;
73. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama tolliprotseduuride korraldamist Euroopa Liidu välispiiridel, looma paremaid tingimusi seadusliku ettevõtluse, rahvusvahelise kaubanduse ning isikute ja kaupade kiire liikumise jaoks, vaatama üle ELi välispiiride tolliametite infrastruktuuri, võttes arvesse ühenduse tolliseadustiku rakendussätteid, varustama tolliametid ajakohaste järelevalveseadmetega ning tagama, et neid vahendeid kasutatakse tõhusalt tollikontrollide käigus;
74. rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse lihtsustamiseks ning tollipettuse ja võltsimise vastu võitlemiseks on oluline tugevdada tollikoostööd Venemaa ning idapartnerluses ja Euroopa–Vahemere piirkonna partnerluses osalevate riikidega;
75. ergutab komisjoni töötama Maailma Tolliorganisatsioonis välja mitmepoolse koostöö- ja koordineerimise kava selleks, et kehtestada ühised normid ja eeskirjad, mis parandaksid tolli- ja piiriprotseduuride turvalisust ja tõhusust ning vähendaksid kulusid normide ja heade tavade jagamise kaudu;
76. on seisukohal, et Doha vooru raames sõlmitav kokkulepe kaubavahetuse lihtsustamiseks

tuleks kasuks Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmesriikidele, kuna see suurendaks õiguskindlust ning vähendaks kaubandusega seotud kulusid; kutsub seega komisjoni üles 15.–17. detsembril 2011. aastal Genfis toimuvat ministrite konverentsi silmas pidades omalt poolt sellise kokkuleppe sõlmimist ergutama;

77. rõhutab vajadust jälgida, et kolmandates riikides teostatavat seaduslikku tollikontrolli ei kasutataks teatud juhtudel EList saabuvatele kaupadele uute mittetariifsete tõkete de facto loomise vahendina;

o
o o

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Euroopa majanduslik konkurentsivõime on äärmiselt oluline, pidades eriti silmas siseturu elavdamist. Tollil on täita oluline roll konkurentsivõime parandamisel ja mõjutamisel, sest tollialaste õigusaktide lihtsustamine ja elektrooniliste tollisüsteemide edendamine stimuleerivad majanduskasvu. Et täies ulatuses oma rolli täita, peab toll olema tänapäevane, koostöövõimeline, reageerimisvõimeline ja aktiivne.

Samal ajal on tollil oluline roll ohutuse ja julgeoleku tõhusal tagamisel, intellektuaalomandi õiguste kaitsel ning pettustevastase võitluse toetamisel.

Raportöör on veendunud, et tollikoostöö eri sidusrühmade ja institutsioonide vahel (ettevõtjad, tolliasutused, muud valitsusasutused, Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament) on oluline selle tagamiseks, et toll täidaks oma eespool kirjeldatud ülesandeid. Esmajoones peab raportöör tähtsaks seda, et informatsioon kulgeks kõigi osapoolte vahel õigeaegselt ja läbipaistvalt.

Ajakohastatud toll

Ajakohastatud tolliseadustik võeti vastu 2008. aastal, et kehtestada terve rida tolliprotseduuride lihtsustamisi ja ühtlustada ELi tollieeskirju, mis aitaks ettevõtjatel oma äri tulemuslikumalt ajada ning toetaks tolliasutusi, et nad saaksid oma tööd tõhusamalt teha. Kõige suuremad uuendused, mis kehtestati ajakohastatud tolliseadustikuga, on elektrooniline toll, keskne tollivormistus ja ühtse kontrollpunkti põhimõte.

Ent ajakohastatud tolliseadustikku veel ei kohaldata, sest kõigepealt tuleb vastu võtta ja jõustada rakendussätted. Ajakohastatud tolliseadustiku kohaldamise tähtajaks oli määratud 24. juuni 2013. Kuid praegu on selgeid märke selle kohta, et sellest tähtajast ei suudeta kinni pidada. Peapõhjuse on see, et seni ei ole välja töötatud ja/või rakendatud IT-süsteemi, mis tagaks ajakohastatud tolliseadustiku toimimise praktikas. Raportööri arvates ei oleks ajakohastatud tolliseadustikku kohaldamine ilma vajaliku IT-süsteemi toeta õige. Ühtlasi rõhutab raportöör, et kaaluda tuleb IT-süsteemi edasiarendust kooskõlas ajakohastatud tolliseadustiku vaimuga.

Seepärast peab raportöör asjakohaseks lükata ajakohastatud tolliseadustiku kohaldamine edasi, kuna ka valdav enamik liikmesriike ja ettevõtjaid toetab seda ettepanekut. Raportööri veendumuse kohaselt tuleb tagada tasakaal ajakohastatud tolliseadustiku võimalikult peatse kohaldamise vajaduse ja täielikku kohaldamist võimaldavate IT-lahenduste vahel. Üheks võimaluseks oleks tähtaja pikendamine ning ajakohastatud tolliseadustiku teatud sätete järkjärgulise kohaldamisega alustamine niipea kui võimalik. Seeläbi saaksid ettevõtjad ja tolliasutused tarbetu viivitusega kasu ajakohastatud tolliseadustiku täiustatud sätetest.

Keskne tollivormistus ja ühtlustamine

Raportöör on veendunud, et tuleb toetada keskse tollivormistuse ideed, mis võimaldab volitatud ettevõtjatel deklareerida kaupu elektrooniliselt ja maksta tollimakse oma tegevuskohas, sõltumata liikmesriigist, kust kaupu imporditakse või kuhu kaupu eksporditakse.

Raportöör on veendunud, et kõik 27 riigi tolliametid peaksid töötama nii, nagu oleks tegemist ühe ametiga, see tagab kogu ELis ühtse kontrollitaseme ja ettevõtjate ühetaolise kohtlemise.

Volitatud ettevõtjad

Volitatud ettevõtja staatus annab usaldusväärsetele ettevõtjatele hõlpsama juurdepääsu lihtsustatud tolliprotseduuridele ja kontrollile. Raportöörile valmistab siiski muret asjaolu, et volitatud ettevõtja staatus ei anna käegakatsutavat kasu. Volitatud ettevõtja staatuse saamiseks on vaja suuri investeeringuid, mis on ettevõtjatele, eriti VKEdele tõsiseks takistuseks selle staatuse taotlemisel.

Riskijuhtimine

Raportöör rõhutab, et vaja on leida sobiv tasakaal ohutust ja julgeolekut tagava tollikontrolli ning seaduslike kaupade sujuva liikumise vahel. Seepärast rõhutab raportöör riskijuhtimise tähtsust. Tagada tuleb see, et madala riskiga saadetised vabastatakse kohe ning tolliasutused saaksid pühendada rohkem aega ja tähelepanu keerukamatele juhtudele, mis on seotud kõrge riskiga saadetistega.

Sellega seoses väljendab raportöör heameelt asjaolu üle, et on märke selle kohta, et USA on loobumas eesmärgist 100 %liselt läbi valgustada USAsse suunduv konteinerlast ning valib pigem riskipõhise lähenemise.

Tollikontroll julgeoleku tagamisel

Küllaltki pikka aega on tolliametid olnud peamiselt tollimaksu kogujad. Ent pärast sisepiiride kaotamist ELi sees on see roll vähenenud ning praegu on sel veel tähtsust ELi välispiiril. Kuid selle rolli vähenedes on järjest kasvanud tolli roll rahvusvahelise tarneahela julgeoleku tagamisel. Nagu viimased juhtumid on näidanud (nt Jeemeni kassettpommi (oktoober 2010) ja räpase pommi hirm Genovas (veebbruar 2011)), peavad tolliasutused säilitama valvsuse, sest julgeolekuoht on pidev.

Tooteohutus

Raportöör on veendunud, et tolliametid saavad kõige paremini tagada, et Euroopa Liitu sisenevad üksnes ohutud kaubad ja kaubad, mis vastavad ELi ühtlustamisaktidele ning dokumentatsioonile ja märgistusnõuetele. Seetõttu usub raportöör, et toll täidab olulist rolli tooteohutuse tagamisel. Viimast on rõhutatud ka Euroopa Parlamendi 8. märtsi 2011. aasta resolutsioonis üldise tooteohutuse direktiivi läbivaatamise ning turujärelevalve kohta.

Euroopa Liidu finantshuvide kaitsmine

ELi finantshuvide kaitse ja tulude vähenemise ärahoidmine on samuti väga oluline. Tollimaksude alalaekumine ja imporditud kaupade alahindamine takistavad siseturu

toimimist.

Intellektuaalomandi õiguste kaitse

Raportöör peab kiiduväärseks seda, et komisjon on hiljuti esitanud ettepaneku võtta vastu määrus intellektuaalomandiõigusi käsitlevate tollialaste õigusaktide rakendamise kohta ning ettepaneku võtta vastu määrus, milles käsitletakse teatavate intellektuaalomandi õiguste kaitsmisega seotud ülesannete andmist Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused).

Koostöö

Raportöör rõhutab vajadust tagada koostöö tolliametite vahel, aga ka tolliametite ja ettevõtjate, tolliametite ja muude valitsusametite vahel ning sellega seoses toetab igati kooskõlastatud piirihaldust, ühtse kontrollpunkti põhimõtet ning kesket tollivormistust. Raportöör teeb ka ettepaneku luua Euroopa Tolliamet, mis tegeleks tolliküsimustega.

21.10.2011

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

tolli ajakohastamise kohta
(2011/2083(INI))

Arvamuse koostaja: Cristiana Muscardini

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunnistab, et toll on rahvusvahelise kaubanduse seisukohalt äärmiselt oluline; tunnistab sellega seoses reguleerivat rolli, mida täidab WTO leping tolliväärtuse määramise kohta, mille eesmärk on kehtestada kaupade õiglase, ühetaolise ja erapooletu hindamise süsteem tolli eesmärgil, välistades sellega avatud ja õiglast kaubandust takistada võivate suvaliste ja fiktiivsete tolliväärtuste kasutamise; rõhutab samuti, et hästi toimiv toll on tähtis Euroopa Liidu kaubandusala konkurentsivõime seisukohalt, kuna see täidab olulist rolli võitluses ebaseadusliku kauba ja võltsitud toodete impordi, ekspordi ja transiidi vastu, intellektuaalomandi õiguste kaitsmisel ja toodete ohutuse tagamisel;
2. kutsub komisjoni üles säilitama ühenduse tolliseadustiku artiklit 24, et kaupade päritolu saaks jätkuvalt kindlaks määrata koha järgi, kus toimus nende viimane oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine; rõhutab samas, et kolmanda riigi pädeva ametiasutuse väljastatud mittesooduspäritolu eksporditõendit peaks EL tunnustama ka edaspidi; rõhutab, et praeguse olukorra muutmine koormaks ettevõtjaid haldusmenetlustega ning vähendaks Maailma Kaubandusorganisatsiooni tasandil tehtavaid ühtlustamise jõupingutusi;
3. peab vajalikuks võtta meetmeid tolli moderniseerimiseks, lihtsustada näiteks tollialaseid õigusakte ning muuta tollisüsteemid elektrooniliseks ja koostalitlusvõimeliseks, mis aitaks lihtsustada kaubandustavasid, ning seda tuleks teha võimalikult kiiresti, ning peab samuti vajalikuks tõhustada maksupolitsei ennetus- ja uurimistegevuse koordineerimist Euroopa tasandil; tuletab meelde, et praegune alla 1000 euro maksvate kaupade puhul kehtiv

suuline deklaratsioon aitab paljude VKEde jaoks kaubandustehinguid oluliselt lihtsustada ning see tuleks säilitada; soovib, et ajakohastatava tolliseadustikuga kinnitataks tollideklaratsioonide kaotamise keskset rolli kaubanduse hõlbustamisel;

4. väljendab heameelt 2009. aastal kasutusele võetud lihtsustatud tollikontrolli süsteemi üle ning tunnustab selle tähtsust rahvusvahelise kaubanduse edendamisel; märgib murelikult, et Euroopa Kontrollikoda on avastanud lihtsustatud menetluste ebapiisava kontrolli ja auditeerimise liikmesriikides; rõhutab seetõttu kontrollisüsteemi asjakohase rakendamise tähtsust ning kutsub komisjoni üles seda protsessi hoolikalt jälgima, et vältida kahju ELi eelarvele ning kaubanduspoliitika sätete rikkumist;
5. võtab teadmiseks, et 27 liikmesriigiga tõhusalt toimivas liidus on vaja kindlaks määrata kohustuslik kaupade füüsiline kontroll, mis kehtiks kõikidele liidu ühtse turu erinevatele piiriületuskohadele (sadamad, lennujaamad, maismaapiir); nõuab ühtlasi suuremat koostööd ja parimate tavade vahetamist seoses imporditud kaupadelt käibemaksu kogumise, tollipunktide lahtiolekuaegade ning liidu tolliseadustikule mittevastavate tasude ja sanktsioonidega, kuna esinevad erinevused moonutavad kaubavoogude liikumist;
6. rõhutab Euroopa Liidu välispiiride ühtse haldamise olulisust; kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele ühtlustada ühelt poolt tollikontrollisüsteeme ning teiselt poolt sanktsioone; palub liikmesriikidel ja komisjonil luua ühised tegevusplatvormid ning rõhutab vajadust kindlustada piisav väljaõpe tolliametnikele ja ettevõtjatele, et tagada liidu eeskirjade ühtne kohaldamine ja tarbijate parem kaitsmine;
7. tuletab meelde, kui oluline on tagada, et volitatud ettevõtjaid koheldaks kõikides ühenduse tolliterritooriumi tollipunktides kontrolli ühtsuse ja vastastikuse tunnustamise seisukohalt võrdselt;
8. nõuab, et komisjon lisaks ühisesse tolliseadustikku rangemad nõuded Euroopa Liidu tolliesinduse teenuse pakkujatele, et tõsta selliste vahendajate professionaalsust ja vastutust ning sätestada selged eeskirjad, mis reguleeriksid suhteid tolliagendi ja ekspedeerimisettevõtete vahel, mis on vajalikud, et muuta tolliagendid selliste väikese ja keskmise suurusega importijate toetajaks, kellel puudub võime rakendada ühtset tollieeskirjade programmi, mis on analoogne Euroopa volitatud ettevõtja programmiga;
9. väljendab heameelt ELi ja Jaapani vahelise volitatud ettevõtjate vastastikust tunnustamist käsitleva koostöölepingu kehtimahakkamise üle; julgustab komisjoni alustama samasuguste lepingute sõlmimise teemal läbirääkimisi ka teiste tähtsate partnerite, eeskätt Ameerika Ühendriikide, Kanada, Hiina ja Venemaaga, ja võtma seejuures täielikult arvesse Euroopa Parlamendi rolli ning kaasama selle teema ka kahepoolsete kaubanduslepingute läbirääkimistesse; rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse lihtsustamiseks ning tollipettuse ja võltsimise vastu võitlemiseks on oluline tugevdada tollikoostööd Venemaa ning idapartnerluses ja Euroopa–Vahemere piirkonna partnerluses osalevate riikidega;
10. ergutab komisjoni töötama Maailma Tolliorganisatsioonis välja mitmepoolse koostöö- ja koordineerimise kava selleks, et kehtestada normid ja ühised eeskirjad, mis parandaksid tolli- ja piiriprotseduuride turvalisust ja tõhusust ning vähendaksid kulusid normide ja heade tavade jagamise kaudu;

11. on seisukohal, et Doha vooru raames sõlmitav kokkulepe kaubavahetuse lihtsustamiseks oleks Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmesriikidele kasulik, eelkõige kuna see suurendaks õiguskindlust ning vähendaks kaubandusega seotud kulusid; kutsub seega komisjoni üles detsembris toimuva ministrite konverentsi valguses omalt poolt sellise kokkuleppe sõlmimise suunas liikuma;
12. rõhutab vajadust tagada, et kolmandates riikides teostatavat seaduslikku tollikontrolli ei kasutataks teatud juhtudel EList saabuvatele kaupadele uute mittetariifsete tõkete loomise vahendina.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+ : 24 - : 0 0 : 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikiene, Kader Arif, Martin Callanan, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle De Sarnez, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Paul Murphy, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	José Bové, George Sabin Cutaş, Silvana Koch-Mehrin, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried

6.10.2011

EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

tolli ajakohastamise kohta
(2011/2083(INI))

Arvamuse koostaja: Bart Staes

ETTEPANEKUD

Eelarvekontrolli komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. toonitab, et laekumised tollimaksudest moodustavad olulise osa ELi traditsioonilistest omavahenditest, ulatudes koos suhkrumaksudega 2011. aastal 16 777 100 000 euroni, ning et tõhus tollisüsteem on ELi finantshuvide kaitsmisel esmase tähtsusega; rõhutab, et tolli nõuetekohasel toimimisel on otsesed tagajärjed käibemaksu arvutamisele, mis on veel üks ELi eelarvetulu tähtis allikas;
2. rõhutab, et rikkumiste ja pettuste ennetamine tollisfääris nõuetekohaste kontrollide abil ei kaitse mitte üksnes liidu finantshuviseid, vaid sellel on ka olulised tagajärjed ka siseturule, kuna sellega kõrvaldatakse nõutavast vähem tollimakse maksvate või väiksemaid summasid deklareerivate ettevõtjate eelised nende ees, kes seda ei tee;
3. tuletab meelde, et komisjoni eesmärk on panna liikmesriikide tolliasutused tegutsema nii, nagu nad oleksid üksainus tolliasutus, tagades võrdväärsed tulemused kõikjal liidu tolliterritooriumil¹; juhib tähelepanu asjaolule, et seda ei ole võimalik saavutada ilma koostalitusvõimelise kommunikatsiooni- ja infovahetussüsteemita liikmesriikide ja komisjoni tasandil; taunib äärmiselt aeglast edasiminekut selles vallas; juhib tähelepanu asjaolule, et kontroll peab kaupade ja ettevõtjate valikul põhinema ühiselt kokku lepitud normidel ja usaldusväärsel riskihindamiskriteeriumitel;
4. nõuab, et ELi naaberriikide pädevate asutustega tehtaks tihedamat koostööd ning

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsus nr 624/2007/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tollialane tegevusprogramm ("Toll 2013"), ELT L 154, 14.6.2007, lk 25.

vahetataks aktiivsemalt teavet ja häid tavaid tolli ajakohastamisel ning salakaubanduse ja tollialase korrupsiooniga võitlemisel;

5. rõhutab, et impordi puhul kasutatakse ELi tollipoliitika ühe peamise elemendina laialdaselt lihtsustatud tollimenetlusi, tänu millele vähenevad enne kauba vabastamist tolliformaalsused ja –kontroll; tuletab meelde, et 70% kõigist tollimenetlustest on lihtsustatud; kahetseb siiski, et kõnealused menetlused on kaasa toonud põhjendamatul tasemel kahjusid liidu eelarvele ning ELi kaubanduspoliitika rikkumisi;
6. palub, et komisjon tagaks liikmesriikide tasandil ettevõtjate nõuetekohase auditi süsteem enne lihtsustatud tollimenetluse kasutamise lubamist ning piisavad järelauditid, et vähendada traditsiooniliste omavahendite kahjude riski;
7. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmetes liikmesriikides kasutavad eeskätt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted alla 1000 euro väärtuses impordi- ja ekspordisaadetiste puhul suulisi tollideklaratsioone, nagu tolliseadustik võimaldab; rõhutab, et selle lihtsustatud menetluse kaotamine suurendaks märkimisväärselt VKEde haldus- ja finantskoormust ning oleks seega vastuolus Euroopa Liidu eesmärgiga vähendada bürokraatiat; nõuab, et suuliste tollideklaratsioonide võimalus jääks ajakohastatud tolliseadustiku rakenduseeskirjades alles;
8. tuletab meelde, et tollikontroll peaks põhinema riskianalüüsil, milleks kasutatakse muu hulgas ka automatiseeritud andmetöötlussüsteeme¹, ning juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Kontrollikoja audiitorite arvates võivad ELi finants- ja kaubanduspoliitilisi huvisid piisavalt kaitsta üksnes tollideklaratsioonide töötlemisega integreeritud automatiseeritud riskiprofiilid; taunib asjaolu, et automatiseeritud riskiprofiilid traditsiooniliste omavahendite ja ühise kaubanduspoliitikaga seotud küsimustes on kasutusele võetud vaid üksikutes liikmesriikides; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks olukorra lahendamiseks vajalikke meetmeid;
9. kordab oma seisukohta, mis on esitatud parlamendi 10. mai 2011. aasta resolutsiooni (komisjoni 2009. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud kontrollikoja eriaruannete kohta) III osas, mis käsitleb kontrollikoja eriaruannet „Kas impordi lihtsustatud tolliprotseduure kontrollitakse mõjusalt?“.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrus (EÜ) nr 648/2005, millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, ELT L 117, 4.5.2005, lk 13.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Jean-Pierre Audy, Jorgo Chatzimarkakis, Tamás Deutsch, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Ingeborg Gräßle, Ville Itälä, Jan Mulder, Jan Olbrycht, Crescenzo Rivellini, Bart Staes, Georgios Stavrakakis, Søren Bo Søndergaard
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Zuzana Brzobohatá, Véronique Mathieu, Theodoros Skylakakis, Derek Vaughan

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.11.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Iliana Ivanova, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Regina Bastos, María Irigoyen Pérez, George Lyon, Ramona Nicole Mănescu, Emma McClarkin, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Marc Tarabella, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp